

Välkomna till landshövdingeparet Mats och Elisabeth Hellströms sommarparadis på Åland:

"Jag och min fru är riktiga kräft-fundamentalister"

Mats och hans fru Elisabeth går båda i pension snart. Kanske blir det ännu mer Åland då!

Augusti är verkligen högtid för Stockholms landshövding Mats Hellström och hans fru Elisabeth. De är båda galna i kräftor och mycket traditionsbundna både när det gäller fiske och färjst. –Särskilt spännande är det att fiska med hav, tycker makarna.

AV KARIN EKHAMMAR
FOTO: PER ARVIDSSON

DAM De fem svanarna som Mats Hellström och hans fru Elisabeth brukar kika på syns inte till, men annars är det lätt att föreställa sig idyllen när landshövdingeparet i aftonsol intar kvällskaffet vid Norrviken. Eller i den klara morgonluften, då Mats alltid tar ett dopp utanför det gamla båthuset.

Vi befinner oss på Lumparland, den åländska ön öster om Mariehamn i Ålands hav, där Stockholms landshövding hyr stuga nästan varje år sedan 20 år tillbaka.

– Åland har så mycket blommor och det är en fantastisk sommarkänsla här. Vi brukar hyra cyklar, ta färja från Långnäs här i närheten och cykla runt på öarna, säger Mats.

Familjen har också en egen sommarstuga i Gävlebukten, som Mats föräldrar byggde 1966. Där brukar också makarna Hellströms barn vara, sonen Johan med fru Yvonne och barnen Lukas, 2 1/2 år och Markus, 8 månader, samt dottern Katarina med sambo Jo-

Mats Hellström var riksdagsman i 27 år och statsråd i tio: utrikeshandelsminister, jordbruksminister, nordisk samarbetsminister och EU-minister. Därefter var han ambassadör i fem och ett halvt år i Bonn och Berlin.

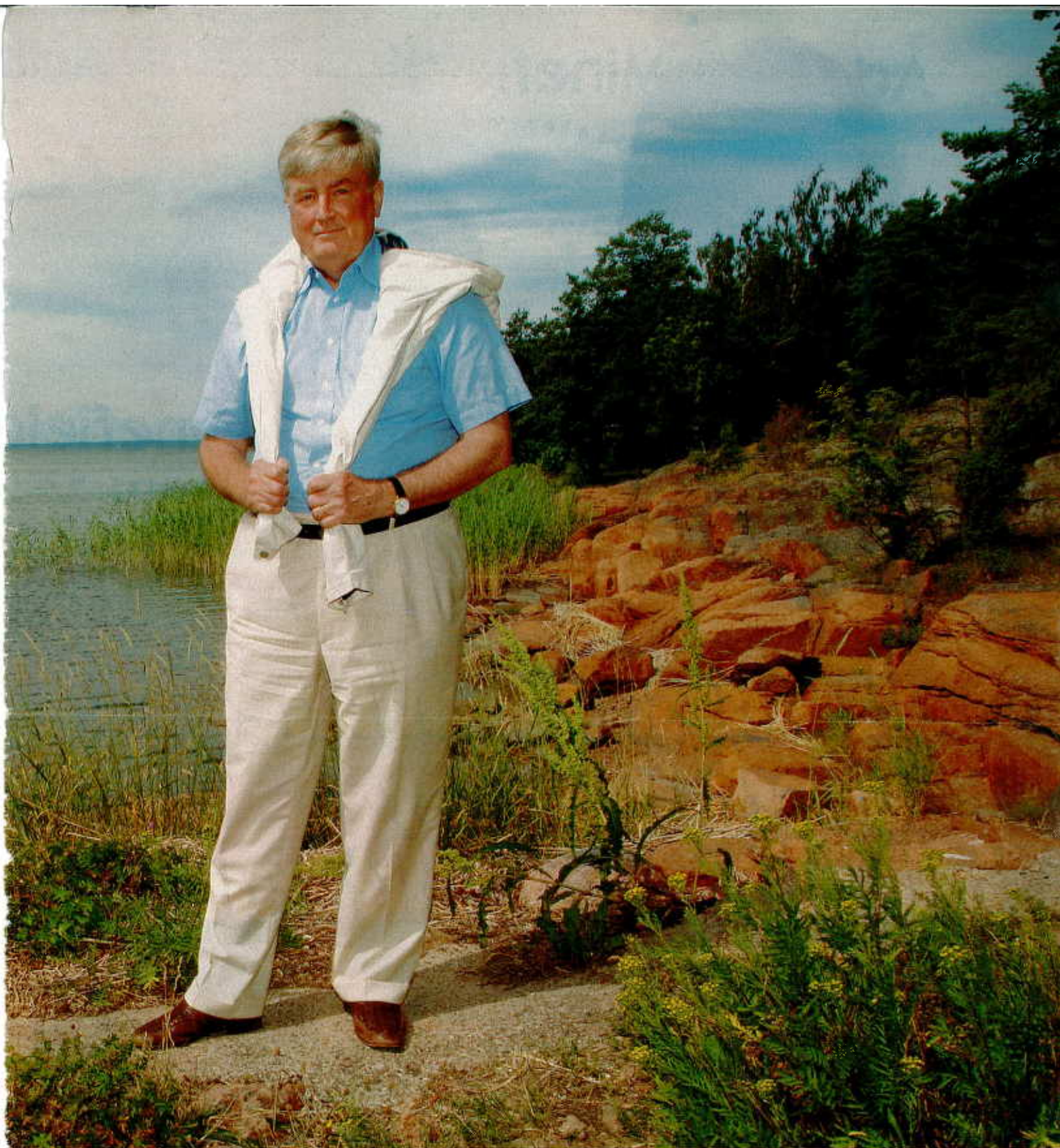
Han träffade sin blivande

han och deras dotter Tuva, 1 år.

fru i studentsammanhang för 44 år sedan, men Elisabeth har hela tiden haft sin egen karriär och arbetar med multilaterala förhandlingar på UD.

För Mats har det varit naturligt att engagera sig i barnens uppväxt. Innan dottern fick dagisplats fick hon följa med sin far till riksdagen. En gång krävde en viktig omröstning hans absoluta närvaro, samti-

digt som han bytte på babyn.

– Det var en märklig känsla när man kände två fullständigt olikartade krav på sig och hur man löser det. Nu är det annorlunda, numera finns det dagis i riksdagen, säger Mats.

Naturligtvis antog han båda utmaningarna, bytte snabbt på dottern, tog henne på armen och sprang till voteringsalen och hann i tid. Men

både han och hustrun var glada när de kort därefter fick dagisplats.

Både Mats och hans fru har rest mycket i tjänsten, men tillsammans har de egentligen bara rest på några kungliga statsbesök, när Mats var handelsminister.

– Vi hade också en gemen-

sam resa när jag var ny som handelsminister. Då arbetade Elisabeth på UD:s handelsav-

Bytte blöjor i riksdagen

delning, men ingen av oss tyckte att det var en bra idé att hon skulle jobba under sin man, så hon började så fort som möjligt på UD:s biståndsavdelning. Men på ett möte när jag var ny var

hon med, ett UNCTAD-möte (FN:s konferens för handel och utveckling) i Belgrad, och det var fascinerande att se sin hustru som yrkesperson. Det var väldigt intressant och nyttigt att se i praktiken vilken enorm kompetens hon hade, även om jag visste det innan, säger Mats.

Mats är landshövding i Stock-

Forts på sid 56

Min fru har en enorm kompetens

holms län sedan 1 januari 2002 och hans förordnande går ut vid årsskiftet. Kort därefter fyller han 65 år, liksom hustru Elisabeth, och då tänker båda pensionera sig.

– Som landshövding tycker jag att det är väldigt viktigt att jag är ute mycket i länet. En kulturell begivenhet har Mats faktiskt infört. För första gången i modern tid spelas en teaterföreställning i Tessinska palatsets barockträdgård i sommar. Det är "Sprätthöksfragment", en bearbetad version av Carl Gyllenborgs "Svenska sprätthöken" från 1737 som ges under Stockholms kulturfestival nu i augusti.

Det är nästan "hemma hos", för Tessinska palatset på Slottsbacken 4 är landshövdingens residens, och här har Mats och Elisabeth också en privat våning.

– När jag blev landshövding och kom in i barockträdgården såg jag att den skulle vara perfekt att spela teater i. Jag guidar också så ofta jag kan i palatset. Barockvåningen är unik, eftersom den är nästan helt intakt sedan 1690-talet, säger han.

Men Mats har gjort fler avtryck inom kulturens sfär. Han är intresserad av den gastronomiska historien och tog initiativ till den bok om Östersjömat som finns utgiven på Carlssons förlag sedan november förra året. Sverige bidrar i boken med strömmingsrätter, ett val som faller sig naturligt eftersom Mats tycker mycket om strömming. Han rycker den gärna själv om han har tid. Han är också med i fiskeklubbar, men den största lasten är nog ändå kräftfiske.

– Både Elisabeth och jag är kräftfundamentalister. Vi är som jag kan tänka mig att älgjägarna är inför jaktsäsongen. När det är kräftfiske-tid måste man ta chansen, och det ska helst gå till på samma sätt varje gång. Man sätter

ner burarna eller håvarna på eftermiddagen, vittjar dem på kvällen, kokar kräftorna på natten och äter dem dagen därpå. Spänningen blir särskilt stor när man fiskar med håv, säger Mats.

Mats Hellström är en utåt-riktad, verbal och synbarligen gladlynt företrädare för Stockholms län, men han är också urstockholmare och akademiker. Och hade han inte kommit in i riksdagen som 27-åring, hade han förmodligen fortsatt sin akademiska bana. Båda föräldrarna var de första inom sina familjer som blev akademiker. De blev med tiden rektorer, fadern för Socialhögskolan och modern för Bibliotekshögskolan. Mats 89-åriga mor sitter förresten vid tiden för vårt besök i den hyrda stugan och samtalar med Elisabeths 89-åriga mor.

Tyskt bröd

Familjen betyder mycket, förstår man, men även de många vännerna. Mats har också vänner från tiden han tillbringade i 70-talets Västtyskland, och han åker till Tyskland då och då privat.

– Jag älskar tyska kompositörer som Mahler, Wagner och Bruckner men även den tyska brödkulturen. Jag tar alltid med mig bröd därifrån när jag varit i Tyskland, berättar han.

Givetvis reser han även i tjänsten till Tyskland och andra länder, till och med till snöstormarnas (ibland Mariehamn i november med anledning av ett nordiskt skärgårdssamarbete.

Inom länet reser han också mycket, och han nämner den nordliga utposten Singö som mål för nästa stora officiella besök. Men innan dess blir det fortsatt semester och en tur till sommarstugan utanför Gävle.

Helt ostörd kan han emellertid aldrig vara. Precis som kungen, regeringsmedlemmarna och andra potentater kan han omedelbart kallas hem till Stockholm om så krävs.

Det ingår i jobbet, ett slags ständigt bakjour, ända till den dag då han kliver ut ur sitt residens på Slottsbacken och flyttar tillbaka till den egna lägenheten på Nytorrgatan. ■